

І.Б. Чернікова, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)
А.М. Полулях, асп. (*ХДУХТ, Харків*)

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Сьогодні весь світ зіштовхнувся з величезною проблемою під назвою COVID-19, яка негативно вплинула на всі сфери життєдіяльності, а саме: соціальну, психологічну, демографічну, політичну, економічну, духовну, екологічну та інші. Людство примушене поставити своє звичайне буденне життя на паузу з невизначеним терміном. Незважаючи на вимушені заходи безпеки суспільство зобов'язане продовжувати виконувати свої обов'язки для забезпечення стабільного функціонування життя в умовах світової пандемії.

На території України запроваджено карантин та введено режим надзвичайної ситуації для боротьби з коронавірусом. Владою було прийнято ряд змін до діючих законопроектів та ухвалено нові закони з метою підтримки бізнесу в період карантину таких, як: Закон № 530-IX від 17.03.2020 р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)», Закон № 533-IX від 17.03.2020 р. «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)».

Змінами, внесеними до підрозділу 10 розділу XX ПКУ та розділу VIII Закону від 08.07.2010 р. № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», звільнено від застосування штрафних санкцій платників податків на період з 01.03.2020 р. по 31.05.2020 р. за порушення податкового законодавства. Винятком є штрафи: за порушення вимог до договорів довгострокового страхування життя чи договорів в межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема страхування додаткової пенсії; відчуження майна, що перебуває у податковій заставі, без згоди контролюючого органу; порушення правил обліку, виробництва та обігу пального або спирту етилового на акцизних складах; порушення нарахування, декларування та сплати ПДВ, акцизного податку та рентної плати. Звільнили від нарахування та сплати ЄСВ (періоди з 01 березня по 31 березня та з 01 квітня по 30 квітня 2020 року) за себе: фізичних осіб – підприємців, у т. ч. спрощенців; осіб, які провадять незалежну професійну діяльність; членів фермерського господарства, якщо вони не належать до осіб, які

підлягають страхуванню на інших підставах. Тобто, призупинили на вказаний період дію 2 п. 2 ч. 1 ст. 7 Закону про ЄСВ. Отже, таким особам залишили право за власним рішенням нарахувати, обчислити та сплатити ЄСВ за періоди з 01 березня по 31 березня та з 01 квітня по 30 квітня 2020 року в загальному порядку.

Вважаємо, що дане рішення не є економічно ефективним, адже сьогодні, в умовах нестабільної економіки країни, необхідно зберегти регулярні надходження до державного бюджету для забезпечення соціальних гарантій населення. Пропонуємо, звільнити від сплати ЄСВ на період з 01 березня по 31 травня 2020 р. лише тих самозайнятих осіб, які вимушені в умовах карантину тимчасово припинити свою підприємницьку діяльність.

Досліджено, що у державі також запроваджено мораторій на проведення податкових документальних та фактичних перевірок у період із 18.03.2020 р. по 31.05.2020 р. та перевірок з ЄСВ у період з 18.03.2020 р. по 18.05.2020 р. з дозволенням здійснювати документальні позапланові перевірки щодо бюджетного відшкодування ПДВ. Перевірки, які було розпочато і не завершено станом на 18.03.2020 р., тимчасово призупиняються до кінця травня 2020 р. На період карантину заплановані документальні перевірки переносяться на інші періоди та до 31.05.2020 р. зупиняється перебіг строків давності. Строки різного звітування по доходам громадян подовжуються до 01 липня 2020 року. Проте, запровадження на території України карантину та прийняття нових законів на період надзвичайної ситуації не звільняє суб'єктів господарювання від обов'язку подавати статистичну та фінансову звітність за перший квартал 2020 року. На законодавчому рівні не заборонено застосування штрафів за неподання такої звітності. Держстат рекомендує всі форми державних статистичних спостережень і фінансову звітність подавати тільки в електронному вигляді. Інформаційну чи консультаційну допомогу з питань складання та подання форм звітності можна отримати дистанційно, контактні телефони вказані на офіційних сайтах Держстату та ДФС України. За порушення строків подання фінансової звітності відповідальні особи притягаються до адміністративної відповідальності.

Таким чином, незважаючи на всі пом'якшення законодавчих норм, на час карантину рекомендуємо дотримуватись строків, порядку, достовірності при складанні фінансової звітності та сплати податків. Від кожного з нас залежить розвиток та добробут нашої країни.